

Skyddsföreskrifter

gällande grund- och ytvattnet till vattentäkten Ören, beläget i Åtvidabergs kommun, Östergötlands län

Syftet med vattenskyddsområdet och dess skyddsföreskrifter är att reglera och förhindra verksamheter och åtgärder som kan medföra förorening av råvattnet till vattentäkten Ören. Huvudman³ för vattentäkterna är Åtvidabergs Vatten AB.

Förutom dessa skyddsföreskrifter gäller inom vattenskyddsområdet även sådana bestämmelser som meddelats med stöd av annan lagstiftning.

Föreskrifterna omfattar inte den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktens verksamhetens bedrivande.

Dessa föreskrifter skall tillämpas för verksamheter och aktiviteter som pågår eller planeras inom det område som ovan föreslås att avsättas som vattenskyddsskyddsområde för vattentäkten vid Ören. Föreskrifterna gäller alla typer av verksamheter och skall särskilt beaktas om verksamheten på något sätt kan komma att påverka vattnets kvalitet i sjön Ören och de delar av Åtvidabergsåsen med angränsande omgivning som berörs.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

2. Vattentäktsszon

1§ Vattentäktsszon

1.1	Vattentäktsszonen får endast disponeras av vattentäktsinnehavaren och för vattenverksamhet.
1.2	Råvattenbrunnarnas överbyggnader, skall vara försedda med lås och larm samt vara inhägnade.

³ : Läsanvisning: I avsnitt 5 definieras understrukna ord.

3. Primär, sekundär och tertiär skyddszon

2 § Bekämpningsmedel⁴

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
2.1	Annan <u>hantering</u> än transport på väg av <u>kemiska bekämpningsmedel</u> är förbjuden	Annan <u>hantering</u> än transport på väg av <u>kemiska bekämpningsmedel</u> får inte ske utan tillstånd	Samma som för sekundär zon

3 § Petroleumprodukter⁵

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
3.1	Annan <u>hantering</u> än transport på väg av <u>petroleumprodukter</u> är förbjuden. Undantag gäller för upp till 10 liter om hanteringen sker på ett för vattenskyddet betryggande sätt. Undantag gäller drivmedel som finns i <u>fordon</u> eller arbetsmaskiner Undantag från förbudet gäller också försörjning av bostads- och jordbruksfastigheter med olja som dock endast får ske efter tillstånd.	Annan <u>hantering</u> än transport på väg av <u>petroleumprodukter</u> får inte ske utan tillstånd. Undantag gäller för upp till 10 liter om hanteringen sker på ett för vattenskyddet betryggande sätt. Tillstånd krävs inte heller för drivmedel som finns i <u>fordon</u> eller arbetsmaskiner.	Annan <u>hantering</u> än transport på väg av <u>petroleumprodukter</u> får inte ske utan tillstånd. Undantag gäller hantering inomhus eller i övrigt för upp till 10 liter om hanteringen sker på ett för vattenskyddet betryggande sätt. Tillstånd krävs inte heller för drivmedel som finns i <u>fordon</u> eller arbetsmaskiner.
3.2	Nyanläggning av underjordiska cisterner är förbjudet	Samma som för primär zon	Samma som för primär zon

⁴ Här gäller: SNFS 1997:2 "Statens naturvårdsverks föreskrifter om spridning och hantering av kemiska bekämpningsmedel".

⁵ Här gäller "Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenföroreningar, NFS 2003:24", 8 av 17

4 § Övriga hälso- och miljöfarliga ämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
4.1	Tvätt av <u>fordon</u>, arbetsmaskiner och liknande är förbjuden, även om renspolning sker utan tvättkemikalier. Undantag från förbudet gäller för tvätt av <u>fordon</u> i garage eller annan plats med avlopp till <u>spillvattenledning</u>.	Samma som för primär zon

5 § Avfall och upplag⁶

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
5.1	Uppläggning av snö som härrör från ytor utanför primär zon är förbjuden.	Uppläggning av snö som härrör från ytor utanför primär eller sekundär zon är förbjuden.	
5.2	Förvaring eller deponering av avfall och förorenade massor är förbjuden. Undantag gäller för tillfällig förvaring av avfall som uppkommit inom primär skyddszon i väntan på borttransport, om förvaringen sker på ett för vattenskyddet betryggande sätt. Undantag gäller också för kompostering av trädgårds- och matavfall från enskilt hushåll.	Förvaring eller deponering av avfall och förorenade massor är förbjuden. Undantag gäller för tillfällig förvaring av avfall som uppkommit inom sekundär skyddszon i väntan på borttransport, om förvaringen sker på ett för vattenskyddet betryggande sätt. Undantag gäller också för kompostering av trädgårds- och matavfall från enskilt hushåll	Förvaring eller deponering av avfall och förorenade massor är förbjuden. Undantag gäller för tillfällig förvaring av avfall som uppkommit inom tertiär skyddszon i väntan på borttransport, om förvaringen sker på ett för vattenskyddet betryggande sätt. Undantag gäller också för kompostering av trädgårds- och matavfall från enskilt hushåll

⁶ Här gäller: Förordningen om miljöfarlig verksamhet och miljöskydd, SFS 1998:899.

6 § Avloppsvatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
6.1	Det är förbud mot att anlägga ytterligare avloppsanläggningar för <u>hushållsspillvatten</u> och utsläpp av annat <u>avloppsvatten</u>	Det krävs tillstånd för avloppsanläggningar för <u>hushållsspillvatten</u> och utsläpp av annat <u>avloppsvatten</u>	Samma som för sekundär zon.
6.2	Tryckavloppsledningar för <u>spillvatten</u> ska vara försedda med flödesvakter/tryckvakter.	Samma som för primär zon.	Samma som för primär zon.
6.3	Avledning av <u>dagvatten</u> från vägar med en trafikmängd på fler än 10 000 <u>fordon</u> per dygn samt från parkerings- ytor/uppställningsplatser inom detaljplanelagda områden till primär skyddszon utan föregående rening är förbjudet. Reningsanordning kräver tillstånd.	Samma som för primär zon.	-

7 § Jordbruk och annan kommersiell odling samt djurhållning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
7.1	Annan yrkesmässig hantering än transport på väg av <u>växtnäringsämnen</u> kräver tillstånd. Spridning av <u>växtnäringsämnen</u> på vattenmättad, snötäckt, frusen eller tjälad mark är förbjudet	Annan yrkesmässig hantering än transport på väg av <u>växtnäringsämnen</u> får endast förekomma efter anmälan. Spridning av <u>växtnäringsämnen</u> på vattenmättad, snötäckt, frusen eller tjälad mark är förbjudet
7.2	Strandbete inom 20 meter från högsta högvattenlinjen kräver tillstånd.	-

8 § Skogsbruk

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
8.1	<u>Permanent upplag</u> av rundvirke, grot, bark, flis, spån eller liknande är förbjudna. <u>Tillfälliga upplag</u> av rundvirke, grot, bark flis, spån eller liknande kräver tillstånd.	<u>Permanent upplag</u> av rundvirke, grot, bark, flis, spån eller liknande är förbjudna. <u>Tillfälliga upplag</u> av rundvirke, grot, bark flis, spån eller liknande kräver anmälan.
8.2	Vattenbegjutning av upplag för timmer är förbjudet.	Samma som för primär zon.
8.3	<u>Markberedning</u> kräver tillstånd. <u>Fläckberedning</u> får dock förekomma utan tillstånd.	Samma som i primär zon
8.4	<u>Rotslagning</u> av plantor behandlade med kemiska bekämpningsmedel är förbjudet	Samma som för primär zon.
8.5	Annan yrkesmässig hantering än transport på väg av växtnäringsämnen kräver tillstånd. Spridning av <u>växtnäringsämnen</u> på vattenmättad, snötäckt, frusen eller tjälad mark är förbjudet	Annan yrkesmässig hantering än transport på väg av växtnäringsämnen får endast förekomma efter anmälan. Spridning av <u>växtnäringsämnen</u> på vattenmättad, snötäckt, frusen eller tjälad mark är förbjudet

9 § Vattenbruk⁷

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
9.1	<u>Yrkesmässig odling</u> eller <u>övervintring</u> av fisk eller skaldjur är förbjudet	Samma som för primär zon.

⁷ Här gäller: Förordningen om miljöfarlig verksamhet och miljöskydd, SFS 1998:899.

10 § Vägar⁸

Ang. dagvatten se 6§

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
10.1	<u>Upplag</u> och anläggning för tillverkning av asfalt och oljegrus är förbjudet.	Samma som för primär zon	Samma som för primär zon
10.2	<u>Upplag</u> av kemiska halk- och dammbekämpningsmedel är förbjudna.	Samma som för primär zon	Samma som för primär zon
10.3	Spridning av vägsalt är förbjudet. Undantag gäller för riksväg 35 före prognostiserad halka eller vid halka.	Spridning av vägsalt kräver tillstånd Undantag gäller för riksväg 35 före prognostiserad halka eller vid halka.	-

11 § Uppställningsplatser för fordon

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär zon
11.1	Uppställning av tankbilar, tankbilssläp, eller andra transportbehållare innehållande <u>petroleumprodukter</u> , övrigt <u>farligt gods</u> eller övriga hälso- eller miljöfarliga ämnen längre tid än två timmar är förbjuden. Undantag från förbudet gäller på <u>särskilt anordnade uppställningsplatser</u> efter tillstånd.	Samma som för primär zon.	Samma som för primär zon.

⁸ Se Väglagen SFS 1971:948

12 § Transport av farligt gods

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
12.1	<u>Transport av farligt gods</u> är förbjudet, med undantag för riksväg 35 (rekommenderad väg) och vid leverans till och från bostäder och verksamheter.	Samma som för primär zon.

13 § Tåktverksamhet, andra schaktarbeten och muddring

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
13.1	<u>Materialtåkt</u> är förbjuden.	Samma som för primär zon.	Samma som för primär zon.
13.2	<u>Husbehovståkt</u> är förbjuden.	<u>Husbehovståkt</u> kräver tillstånd.	Samma som för sekundär zon
13.3	<u>Schaktnings-/markarbete</u> , t ex i samband med vägbyggen eller annat byggande får inte utföras utan tillstånd. <u>Normalt underhåll</u> av vatten-, avlopps-, el- och teleledningar samt underhåll av invallningsvallar, dikes- och täckdikningsystem är undantagna.	Samma som för primär zon.	Samma som för primär zon.
13.4	För pålning, spontning och <u>underjordsarbete</u> krävs tillstånd.	Samma som för primär skyddszon.	Samma som för primär skyddszon.

14 § Energianläggningar

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
14.1	Anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi ur berg, mark eller vatten, uttag av vatten från berg och jord samt även andra typer av borrhningar som kan påverka vattentillgång och vattenkvalitet är förbjudna.	Anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi ur berg, mark eller vatten, uttag av vatten från berg och jord samt även andra typer av borrhningar som kan påverka vattentillgång och vattenkvalitet kräver tillstånd.	Samma som för sekundär skyddszon.

15 § Miljöfarlig verksamhet

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
15.1	Sådan miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten får inte etableras inom primär skyddszon.	Ny miljöfarlig verksamhet som normalt är anmälningspliktig enligt 9 kapitlet miljöbalken kräver tillstånd.

16 § Övrigt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
16.1	Det är förbjudet att anordna <u>motortävlingar</u> eller motsvarande träningsverksamhet.	Samma som för primär zon.	Samma som för primär zon.
16.2	Båttrafik med förbränningsmotorer är förbjuden från och med fyra år efter det att dessa föreskrifter har vunnit laga kraft.		
16.3	Att tömma sanitets-tankar från båtar är förbjudet.		
16.4	Brunnar för enskilda grundvattentäkter får inte anläggas utan tillstånd.	Samma som för primär skyddszon.	Samma som för primär skyddszon.

4. Gemensamt

17 § Allmänna bestämmelser

17.1	Tillstånd och anmälan. I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter, skall ansökan inges till den kommunala nämnd som ansvarar för miljöfrågorna. Tillstånd får medges, efter hörande av berörda kommunala myndigheter och <u>huvudman</u> för vattentäkten, om den sökande kan visa att åtgärden/verksamheten kan utföras utan risk för att skada vattentäkten. I de fall anmälan krävs skall denna göras till den kommunala nämnd som ansvarar för miljöfrågorna, minst 6 veckor innan planerad åtgärd. Nämnden kan medge kortare tid vid särskilda skäl. Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om verksamheten tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt miljöbalken SFS 1998:808, kap 9, 11 eller 12, eller enligt förordning utfärdad med stöd av miljöbalken
17.2	Olyckstillbud. Det åligger det verksamhetsutövare, ägare och nyttjare av fastigheter inom skyddsområdet, eller var och en som fått kännedom om olycka, tillbud eller annan omständighet som innebär överhängande fara för förorening av yt- och/eller grundvatten att omedelbart larma Räddningstjänsten, telefon 112.
17.3	Överträdelse. Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap miljöbalken om inte ansvarsbestämmelser finns utfärdade i annat sammanhang.
17.4	Skyltning⁹. <u>Huvudman</u> för vattentäkt ansvarar för att informationsskyltar finns uppsatta på väl synliga platser senast två år efter att dessa föreskrifter vunnit laga kraft. Utformningen av skyltar skall följa rekommendationer från Naturvårdsverket, Räddningsverket, Sjöfartsverket, Svenskt Vatten m.fl. (ISBN 91-620-9907-8).
17.5	Dispensmöjligheter. Undantag från dessa föreskrifter kan, om särskilda skäl föreligger och syftet med föreskrifterna inte motverkas, medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor efter hörande av berörda kommunala myndigheter och <u>huvudman</u> för vattentäkten. I samband med sådan prövning kan den kommunala nämnden för miljöfrågor föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika vattenförorening.
17.6	Ikraftträdande. Dessa bestämmelser träder ikraft när de fastställs.
17.7	Övergångsbestämmelser. Verksamheter som genom dessa föreskrifter blir tillståndspliktiga eller anmälningspliktiga skall söka tillstånd eller anmäla sin verksamhet inom 2 år efter ikraftträdandet.

⁹ Ytterligare krav på skyltning inom vattenskyddsområde finns i Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24.

5. Definitioner av begrepp

Avfall:

Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Avloppsvatten:

Spillvatten eller annan flytande orenlighet, vatten som använts för kylning, vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller vissa fastigheters räkning eller vatten som avleds från en begravningsplats.

Avrinningsområde:

Det landområde, inklusive sjöar, som avvattnas via samma vattendrag. Området avgränsas av topografin som skapar vattendelare gentemot andra avrinningsområden. Detta ska inte sammanblandas med tillrinningsområdet till en sjö som enbart är landområdet exklusive sjön.

Dagvatten:

Ytligt avrinnande av regn- och smältvatten.

Farligt gods:

Gods som består av eller innehåller

- explosiva ämnen och föremål,
- gaser,
- brandfarliga vätskor,
- brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och fasta okänsliggjorda explosivämnen, självantändande ämnen och ämnen som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten,
- oxiderande ämnen och organiska peroxider,
- giftiga smittförande ämnen,
- radioaktiva ämnen, frätande ämnen, och
- övriga farliga ämnen och föremål enligt vad som föreskrivits med stöd av 20 § andra stycket 9, SFS 2006:263 (källa SFS 2006:263)

Fordon:

Med fordon avses varje motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is.

Fläckberedning:

Skogsplantering kan göras antingen direkt i befintlig mark eller genom att först skapa en mindre lucka, fläck, i vegetationstäcket, där planteringen sker, jämför markberedning.

Hantering:

Med hantering avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, spridning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Husbehovstäkt:

En täkt (t.ex. grus, sand eller berg) som är öppnad av markägaren enbart för husbehov och som endast används till behov inom den egna fastigheten eller bruksenheten.

Hushållsspillvatten:

Som hushållsspillvatten betraktas sådant spillvatten som normalt uppkommer genom att människor bor eller i övrigt vistas på en fastighet.

Huvudman:

Ägare av kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggningar med tillhörande ledningsnät.

Kemiska bekämpningsmedel:

En kemisk produkt som syftar till att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Markberedning:

Markberedning innebär att markens yttersta, skyddande täcke rivs bort med speciella maskiner för att blotta mineraljorden i syfte att underlätta föryngringen vid skogsplantering/sådd. Jämför fläckberedning.

Materialtäkt:

Med materialtäkt avses här täkt av berg, sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Miljöfarlig verksamhet:

Med miljöfarlig verksamhet avses utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten, användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i föregående punkt eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller liknande.

Motortävlingar:

Tävlingar med motordrivna fordon.

Muddring:

Muddring avser schaktning under vatten i en sjö, vattendrag eller i havet. Muddring kan utföras genom att man spränger, gräver eller suger upp material exempelvis i syfte att förändra djupförhållanden eller för att utvinning av material på botten. Muddring är normalt anmälnings- eller tillståndspliktigt.

Normalt underhåll:

Rutiner för att upprätthålla normal drift.

Permanent upplag:

Upplag som ligger längre tid än 1 år.

Petroleumprodukter:

Petroleumprodukter är användbara material utvunna från råolja genom bearbetning i oljeraffinaderier, t. ex. dieselolja, tjockolja, bensin och fotogen.

Rotslagning:

Förvaring av sticklingar/plantor av buskar och träd i jord eller vatten i väntan på plantering

Schaktnings/ markarbete:

Grävning och undanskaffning av jord, grus, sand och berg.

Spillvatten:

Förorenat vatten från hushåll, industrier, serviceanläggningar och dylikt som inte är dagvatten.

Spillvattenledning:

Ledning för spillvatten.

Särskilt anordnade uppställningsplatser:

Avskilt område eller plats som är anordnad på ett sådant sätt att förorening av omgivningen kan undvikas.

Tillfälliga upplag:

Upplag som ligger kortare tid än 1 år.

Tillrinningsområde:

Här definieras tillrinningsområde som det område inom vilket vatten rör sig till en vattentäkt eller ett vattentäktsområde/vattenförekomst. Jämför avrinningsområde.

Transport av farligt gods:

Förflyttning av farligt gods med transportmedel samt sådan lastning, lossning, förvaring och hantering av det farliga godset som utgör ett led i förflyttningen. Som transport avses dock inte förflyttning som sker endast inom ett område där tillverkning, lagring eller förbrukning av farligt gods äger rum.

Underjordsarbete:

Med underjordsarbete avses arbete i hålutrymmen i mark och berg.

Upplag:

Ett upplag är ett avgränsat område för tillfällig eller permanent förvaring av t ex avfall, produkter eller material.

Vattenbruk:

Vattenbruk är den gemensamma benämningen på odling (uppfödning) av fisk, skaldjur, blötdjur (musslor och ostron) eller alger under kontrollerade förhållanden för försäljning och konsumtion. Det kallas också akvakultur (odling i vattenmiljö).

Växtnäringsämnen:

Kväve-, fosfor- och kaliumföreningar. Ämnena tillförs marken i första hand via handelsgödsel i jord- och skogsbruket och via stallgödsel. Som växtnäringsämne räknas också avloppsslam.

Yrkesmässig:

Såväl fysiska som juridiska personer kan bedriva yrkesmässig verksamhet. För att någon ska anses yrkesmässigt bedriva viss verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet, samt har ett objektivet fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att något ska kunna betraktas som yrkesmässigt. Verksamheten behöver dock inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på vinstsyfte markerar gränsdragningen mot hobbyverksamhet.

Övervintring (vid vattenbruk):

Verksamhet som pågår under den tid på året då vattentemperaturen är lägre än +4°C eller när utfodringen under vinterhalvåret (november till april) uppgår till högst 0,7 % av fiskens vikt per vecka.